

Warszawa 29 sierpnia 2019 r.
PIIT/1396/19

STANOWISKO

**Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji
Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji
Polskiej Izby Komunikacji Elektronicznej**
w zakresie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 sierpnia 2019 r.
zmieniającego rozporządzenie w sprawie programu badań statystycznych
statystyki publicznej na rok 2019

**Pan Dominik Rozkrut
Prezes Głównego Urzędu Statystycznego
00-925 Warszawa, Aleja Niepodległości 208**

Do wiadomości:
**Pan Marek Zagórski
Minister Cyfryzacji**

**Pan Marcin Cichy
Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej**

Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji [KIGEiT], Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji [PIIT], Polska Izba Komunikacji Elektronicznej [PIKE] (dalej: Izby) zraszające przedsiębiorstwa z sektora usług telekomunikacyjnych, pragną przedstawić swoje stanowisko w związku z wejściem w życie w dniu 29 sierpnia br. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 sierpnia 2019 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2019 (dalej: „Rozporządzenie”). Jak wynika z rozporządzenia na operatorów publicznych dostępnych usług telekomunikacyjnych został niespodziewanie nałożony nowy obowiązek przekazania danych o abonentach (adres do korespondencji, zamieszkania - dane adresowe i terytorialne) dwa razy za 2019 r.:

- o do 30 sierpnia 2019 r. według stanu na 31 marca 2019 r.,
- o do 28 lutego 2020 r. według stanu na 31 grudnia 2019 r.

Sektor telekomunikacyjny z ubolewaniem odnotowuje fakt, iż rozporządzenie nakładające całkowicie nowe obowiązki przekazania przez operatorów danych abonentów usług telekomunikacyjnych nie było wcześniej konsultowane ze środowiskiem operatorów telekomunikacyjnych.

Pragniemy zwrócić uwagę, że w tym kontekście dotrzymanie terminu przekazania danych określone w rozporządzeniu na 30 sierpnia 2019 r., czyli jeden dzień po wejściu rozporządzenia w życie, stanowi

dla operatorów bardzo duże wyzwanie organizacyjne, jak też oddziałuje na możliwość zapewnienia niezbędnego bezpieczeństwa danych abonentów usług telekomunikacyjnych.

Poniżej przedstawiamy główne zastrzeżenia oraz wątpliwości w zakresie przepisów.

1. Brak informacji na temat sposobu przekazania danych.

Rozporządzenie nie określa, w jaki sposób dane abonentów mają być przekazywane do GUS - gdzie te dane należy dokładnie dostarczyć i w jakiej formie (wskazany jest jedynie zalecany format przekazania danych: .xml, .csv, .xls, .xlsx, .dbf.).

Jak PIIT informował już GUS przy okazji konsultacji projektów ustaw: *o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkańców w 2021 r. oraz o powszechnym spisie rolnym w 2020 r.*¹, każde przekazanie obszernych danych osobowych abonentów usług telekomunikacyjnych jest poważnym i kosztownym wyzwaniem organizacyjnym dla dostawców usług telekomunikacyjnych.

Zwracamy uwagę, że żądane dane to dane w zasadzie wszystkich obywateli Rzeczypospolitej Polskiej (patrzac szeroko z punkt widzenia sektora), a więc niewyobrażalne jest przekazanie ich w postaci papierowej. Z drugiej strony, przekazanie danych środkami komunikacji elektronicznej musiałoby zostać zabezpieczone przez odbiorcę danych (GUS), tak, aby wyeliminować ryzyko utraty, modyfikacji albo ujawnienia tych danych osobom nieupoważnionym. Nieprawidłowe wdrożenie rozwiązań informatycznych i niezbędnych zabezpieczeń przez odbiorcę danych może rodzić ryzyko wycieku danych osobowych na bezprecedensową skalę. Dane abonenckie podlegają ochronie na podstawie ustawy Prawo telekomunikacyjne, RODO oraz ustawy o ochronie danych osobowych.

Z tego względu w imieniu dostawców publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych zwracamy się z prośbą o wskazanie przez GUS w drodze oficjalnego, upublicznionego stanowiska oraz w ramach indywidualnych pism do operatorów objętych obowiązkiem, informacji na temat technicznych aspektów zabezpieczenia danych klientów usług telekomunikacyjnych oraz sposób ich przekazania (w tym elektroniczny format danych i kanał komunikacji elektronicznej do przekazania danych).

2. Niejasny zakres danych, które mają zostać przekazane.

Rozporządzenie wskazuje, że dane do przekazania to dane adresowe i terytorialne, przy czym ze szczegółowego opisu zakresu danych do przekazania wynika, że chodzi o dwie kategorie danych:

- adres do korespondencji;
- adres zamieszkania.

W związku z powyższym Izby proszą o potwierdzenie, że obowiązkowi przekazania podlegają tylko wyżej wymienione dane adresowe, bez obowiązku przekazania pozostałych danych osobowych abonentów.

3. Brak konsultacji projektu aktu prawnego z podmiotami, które obejmowane są nowym obowiązkiem.

¹ Pismo z dnia 31 stycznia 2019 r.; znak sprawy GUS GUS-GP03.0200.17.2018.

Z ubolewaniem i dużym niepokojem odnotowujemy, że wprowadzane są nowe obowiązki, w trakcie trwania roku, do którego odnoszą się badania statystyczne (rozporządzenie czasowo wydawane jest na okres jednego roku), bez konsultacji z sektorem, na który dany obowiązek jest nakładany.

Sektor telekomunikacyjny wywiązuje się z szeregu nieodpłatnych zobowiązań, które są na niego nakładane (m.in. zobowiązania dot. bezpieczeństwa). Zwracamy uwagę, że szczególnie w sytuacji, gdy nakładany obowiązek nie jest związany z celem prowadzonej przez przedsiębiorców działalności telekomunikacyjnej (a takowym celem nie jest raportowanie danych abonenckich dla programu badań statystycznych) koniecznym elementem procesu legislacyjnego winno być poinformowanie, jeśli nie samych podmiotów, na które obowiązek jest nakładany, to chociażby Izby je zrzeszające, o planowanym przepisie zobowiązującym do raportowania. Jest to dobra praktyka, która powinna być uniwersalnie stosowana. Istotne jest podkreślenie, że operatorzy nie sprawozdawali do tej pory danych na tej podstawie prawnej.

Zwracamy szczególną uwagę, że równoległe do prac nad projektem rozporządzenia toczyły się prace legislacyjne w zakresie dwóch ustaw związanych z kompetencjami GUS: *o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkańców w 2021 r. oraz o powszechnym spisie rolnym w 2020 r.* (do opiniowania, których operatorzy telekomunikacyjni doproszeni zostali przez GUS wyłącznie po sugestii w tym zakresie Urzędu Komunikacji Elektronicznej), które również nakładają na operatorów obowiązki w zakresie przekazywania danych klienckich. Z tego powodu dla sektora telekomunikacyjnego niezrozumiałe jest pospieszne nakładanie dodatkowych zobowiązań w zakresie przekazania danych już od 30 sierpnia 2019 r.

4. Zapewnienie okresu niezbędnego do dostosowania się do nowych wymogów.

Przedmiotowe rozporządzenie przewiduje dla wykonania obowiązku przekazania danych skrócony termin *vacatio legis* – rozporządzenie weszło w życie w ciągu 7 dni od dnia ogłoszenia, a więc 29 sierpnia 2019 r., co nastąpiło na jeden dzień przed wskazanym w treści aktu obowiązkiem przekazania danych do dnia 30 sierpnia 2019 r.

Jak pokazuje ścieżka legislacyjna prac nad projektem omawianego rozporządzenia, już na pierwszym etapie opiniowania Rządowe Centrum Legislacyjne (dalej: „RCL”) wskazywało, że proponowane terminy przekazania danych są niemożliwe do dotrzymania (terminy na późniejszych etapach były przesuwane, jednak wciąż w niedostatecznym stopniu w kontekście wydłużających się prac legislacyjnych). „Należy zauważyć, iż przedłożenie danych w tym terminie, zwłaszcza w przypadku nowo dodanych przepisów, biorąc pod uwagę etap prac nad projektem i konieczność zachowania odpowiedniej *vacatio legis*, nie wydaje się możliwe²”.

Andrzej Dulka
Prezes PIIT

Stefan Kamiński
Prezes KIGEIT

Jerzy Straszewski
Prezes PIKE

² Pismo RCL z dnia 26 kwietnia 2019 r. <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//3/12321431/12580180/12580183/dokument395197.pdf>